

Катастрофи

Пътнотранспортните катастрофи са особена категория кризисни ситуации, които могат да причинят смъртта на много хора. За съжаление те са част от ежедневието ни и възможността човек да загине при катастрофа е много по-голяма, отколкото при природни бедствия.

Запомнете: Първите 5-6 минути са от решаващо значение за спасяване живота на пострадалите. Затова при автопроизшествие започнете със спасяването на хората! Известете органите на МДПБА, КАТ и "Спешна медицинска помощ" чрез мобилен телефон, спрете преминаващите коли и поискайте помощ.

Опитайте се да оцените състоянието на пострадалите и степенувайте по важност действията си.

Преди всичко установете дали има:

нараняване с обилно кръвотечение;

наличие на самостоятелно дишане;

запазена сърдечна дейност;

счупени кости и признаци на други тежки увреждания.

Ако обстоятелствата налагат, пренесете пострадалия, поставен върху твърда подложка /дъска/ на безопасно място. Пазете гръбнака и избягвайте резките движения.

Не допускайте при изнасяне на пострадалия от автомобила да бъде теглен за главата или крайниците, защото е възможно да му бъдат нанесени допълнителни и фатални за живота му травми. Ако поради опасност от пожар или по други съображения се налага да пренесете пострадалите на по-голямо разстояние, направете го много внимателно.

При липса на дишане осигурете свободен дихателен път чрез:

Извиване на главата максимално назад /внимавайте за счупени шийни прешлени/.

Отворете устата чрез повдигане и изтласкване на долната челюст напред с пръстите на двете ръце, а с палците упражнете натиск върху брадата на пострадалия.

Огледайте устната кухина и при наличие на чужди тела или счупени зъби /протези и др./ почистете с пръст, увит с марля или с чиста кърпа. Ако дишането не се възстанови, започнете незабавно изкуствено дишане по метода "уста в уста" или с апарат за изкуствено дишане с честота 16 - 18 пъти в минута.

При липса на сърдечна дейност:

Установете наличие или липса на пулс чрез притискане на "сънната" артерия по предно-страничната част на шията. При липса на пулсации, започнете незабавно външно притискане на сърцето, с честота 60-80 притискания в минута.

Поставете дланта на едната си ръка върху долната трета на гръдната кост с пръсти, успоредни на ребрата на пострадалия и притискайте. Дланта на другата ръка поставете върху първата трета на гръдната кост за усиление на натиска. Притискането се извършва с изправени в лактите ръце. При всеки натиск гръдният кош на пострадалия трябва да хлътва 3-5 см.

При липса на дишане и на сърдечна дейност:

Когато спасителите са двама, единият коленичи отстрани до главата на пострадалия и извършва изкуствено дишане по метода "уста в уста" или с апарат за изкуствено дишане с честота 16 - 18 пъти в минута /на 5 притискания на сърцето - 1 вдъхване/, а вторият спасител извършва външно притискане на сърцето, като на всеки пет притискания спира, за да се извърши вдъхване на въздух.

Когато спасителят е сам, извършва същите действия в следната последователност - на всеки 15 притискания на гръдната кост се правят по 2 последователни вдъхвания.

Кръвотечение

При нараняване, съпроводено с обилно кръвотечение, незабавно трябва да се направи кръвоспиране:

Притискаме с пръстите на ръката наранения кръвоносен съд към подлежащата кост.

Пристягаме крайника /над раната/ с гумена тръба /Есмарх/, турникет или триъгълна кърпа. На превръзката поставяме лист с точният час на манипулацията.

Компресивна стерилна превръзка - с бинт или стерилен превързочен пакет се прави стегната превръзка на раната.

При нараняване и изгаряне се правят сухи стерилни превръзки на раната с помощта на бинт или триъгълни кърпи.

При навяхване, изкълчване, счупване не се допускат опити за наместване на увредения крайник. При увреждане на костно-ставния апарат крайникът се обездвижва с надувни /телени/ шини или с подръчни средства - дъски, чадъри и др. Основно изискване е да се обездвижат най-малко две съседни на увреждането стави.

Във всички случаи, когато пострадалият е в състояние на безсъзнание, но има запазени дишане и сърдечна дейност, е необходимо да се постави в странично стабилно положение, за да се предотврати поглъщане на евентуално повърнати материали.